

ÅRSPLAN OG INFORMASJONSPLAN

2023-2024

DØNFOSS
NATURBARNEHAGE

NATUREN SOM ARENA FOR LEIK OG LÆRING

Dønfoss naturbarnehage er ein to-avdelings barnehage godkjend for 36 plassar, og ligg 10 km vest for kommunesenteret. Barnehagen ligg midt i skogen med spanande og utfordrande uteområde og godt tilrettelagt innemiljø.

Hjå oss er naturen ein stor del av kvarldagen. Vi har eit unikt skog- og turområde rett utanfor døra. Vi har eigen lavvo med tilhøyrande bålpass og skogen å boltre oss i. Vinterstid har vi akebakke og skiløype like ved. Det er i naturen vi finn den aller beste leikeplassen og vi brenn for oppdagingsferd i naturen med undring over dei ulike årstidene.

Vi ynskjer å fremme kunnskap om naturen, å vera i naturen og å ha respekt for naturen. Vi vil at naturen skal vere ein læringsarena for meistring, samspel og begrepforståing. Med konseptet naturbarnehage styrker vi barnet gjennom mykje fysisk aktivitet i naturen. Når vi er på tur forsterkar vi dei gode opplevelingane av fellesskap og relasjonar mellom liten og stor.

Elgjakt, slakting, fisking og innhausting frå eigen kjøkenhage og skogen er nokre av barnehagen sine faste prosjekt. Vi lagar mat frå botnen av frå naturen sitt spiskammers, slik at borna forstår kvar maten vår kjem frå.

Vi bakar flatbrød og lefse i eige bakstrom vi har i kjellaren. Snekkerbod til barna nyttar vi også. Utanfor vindauge har vi fuglekarnapp og fuglekassar med kamera. Vi har kaninar og rugar ut kjkulingar på våren. To gardsbruk ligg i nærleiken der vi ser på lam og kyr.

VÅR GRUNNLEGGJANDE PEDAGOGIKK

Dønfoss naturbarnehage arbeider ut i frå ein heilskapleg tilnærming til læring og utvikling gjennom leikbaserte aktivitetar.

Forsking er klar på at barn i barnehagealder lærer gjennom leik og leikbaserte aktivitetar. Heilskapleg og leikbasert læring skjer når barn får vere med i aktivitetar der vi vaksne er aktive og engasjerte. Dette ynskjer vi å gjere i tett kontakt med naturen, og gjennom uteliv.

Personalet støttar, kommuniserer og viser interesse saman med barna i handlingar og aktivitetar gjennom barnehagekvardagen. I samhandling med barna brukar vi vaksne oss sjølv som verktøy til læring og oppleving.

På den måten utfører vi omsorg, leik og læring sett i ein heilskapleg samanheng.

Omsorg og tryggleik må liggje i botn for at barna skal utvikle seg. Dette handlar om både fysisk og psykisk omsorg. Vi må dekke barna sine basisbehov. I tillegg er det viktig å møte barnet sine kjensler, byggje relasjonar og skape tillit – både hjå det enkelte barn og i barnegruppa.

Vi arbeider mykje med vaksenrolla og korleis vi er i lag med barna. Vi kommuniserer anerkjennande og med respekt, vi lyttar til barna og er mentalt til stades i deira sin verden. Vi arbeider med å sjå oss sjølve i samhandling med barna, og korleis vår veremåte påverkar samspelet.

Barns medverknad er sentral. Barna skal få gje uttrykk for det dei meiner om den daglege verksemda i barnehagen. Barna skal på sin måte delta i planlegging og vurdering av barnehagen sin ut i frå alder og utviklingsnivå. Vi må difor observere ulike uttrykk barna gjev, både munnlege og kroppslege, og vurdere opplegg og aktivitetar ut i frå dette.

Vi ynskjer å vere prosessorienterte, ikkje resultatorienterte. Vi skal ha ei fin oppleving og lære av prosessar i fellesskap.

Inkluderande fellesskap er eit viktig mål.

Vi freistar å gjere spesialpedagogikken allmennpedagogisk.
Det gjer vi i vår daglege praksis og gjennom fagleg refleksjon på møter og kurs.

Vi ynskjer å vere ein liten barnehage med eit stort hjarte, som jobbar tett på barn og foreldre.

PERSONALET I DØNFOSS NATURBARNEHAGE

SIV K. KONGSRUD

BARNEHAGELÆRAR

HEIDI JEVNHEIM

STYRAR/
SPESIALPEDAGOG

SILJE FRØISE

FAGARBEIDAR

TORØ MAGNY LIEN

FAGARBEIDAR

SJÅ LJOST
PÅ LIVET

HALDIS VANGE

PEDAGOGISK LEIAR

STINE TEIGEN

FAGARBEIDAR

ELI SKJELKVÅLE

PEDAGOGISK LEIAR/
SPESIALPEDAGOG

I BARNEHAGEN I SKJÅK YNSKJER OSS AT HUMOR, GLEDE OG POSITIV TENKING SKAL HA EIN SENTRAL PLESS I KVARDAGEN. Å KUNNE GLE SEG OG LE SAMAN MED BARNA ER VIKTIG! OSS YNSKJER Å GJERE BARN OG VAKSNE LØYSNINGSORIENTERTE GJENNOM POSITIV TENKING.

DEI YNGSTE BARNA

DEI YNGSTE BARNA SKAL FÅ OPPLEVE:

- Skjerming og tid for seg sjølve, med materiell og opplegg tilpassa alder og utviklingssteg.
- Variert leik, språkleg, sosial og motorisk utvikling.
- Ein kvardag prega av humor, glede og positivt samspele med andre små og store.
- At vi tek vare på barna sine behov ved å ha ein forutsigbar kvardag med gode og faste rutinar.

For dei yngste barna er omsorg, faste rutinar og trygge ramar det viktigaste. I tilvenningsperioda brukar vi god tid på å verte kjende med barna, og skape gode relasjonar. Oss legg vekt på godt samarbeid og tett dialog med foreldre, for å sikre ein god og trygg start for dei små.

Små barn "nærmar seg verda" på sin måte og i sitt tempo. Nokre barn blir fort trygge i barnehagen, medan andre treng lengre tid. Derfor er det individuelt korleis tilvenningsperioda til barna blir.

Kvardagssituasjonar som måltid, stell, kviling, påkledning og leik utgjer mykje av dagen for dei minste.

Tilvenning:

Tilvenning må tilpassast til kvart enkelt barn, og foreldra bør setje av god tid til dette.

Dag 1: Den fyrste dagen er foreldra med heile tida for at barnet skal ha ein trygg person med seg. Lengde på dagen varierer, men ca. 2 timer er vanleg denne dagen.

Dag 2: Denne dagen er veldig individuell, nokon er saman med barnet heile tida, medan andre reiser ei liten stund. Lengde denne dagen er normalt mellom 3-5 timer.

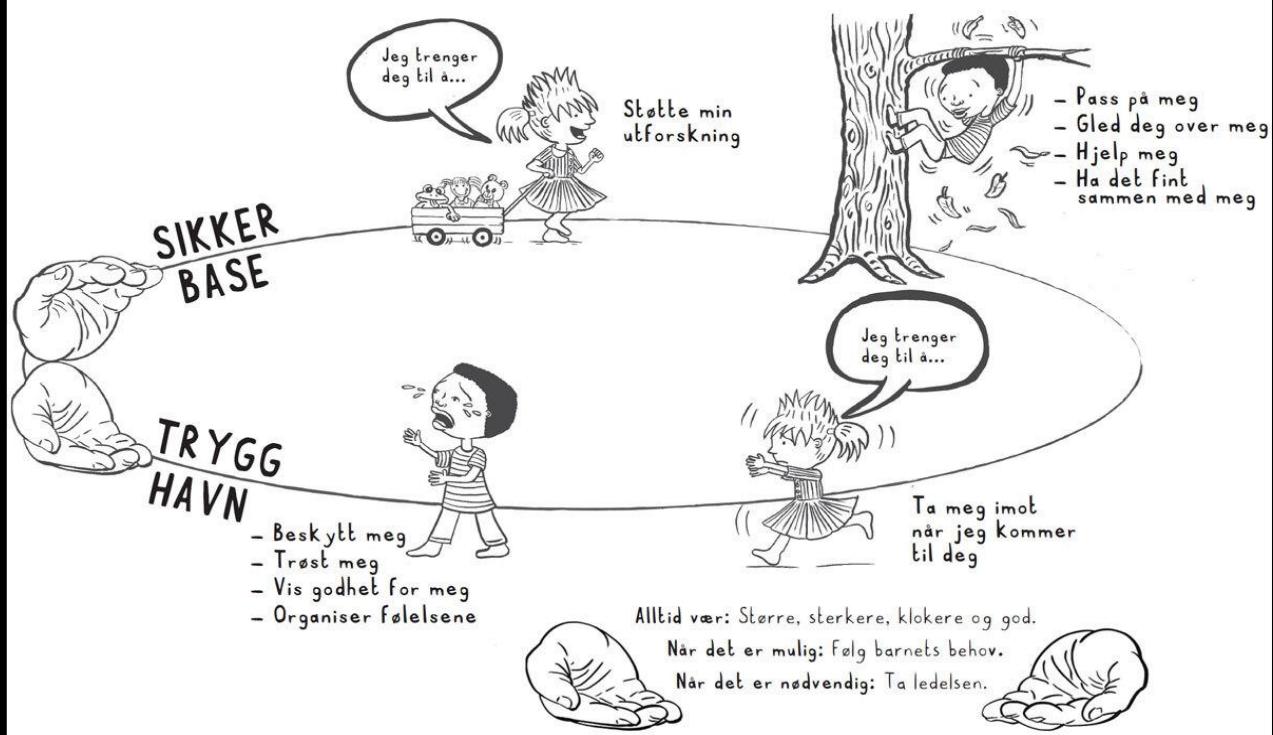
Dag 3: Denne dagen vil dei fleste reise ei stund. Lengde denne dagen er normalt mellom 4-6 timer.

LIVSMESTRING OG HELSE

Trygghetssirkelen®

Foreldre som ivaretar barns behov

Trygghetssirkelen er med på å hjelpe oss å forstå at vegen til barns sjølvstende er avhengig av tryggleiken oss vaksne kan gje barna tidleg i livet. Barn treng vaksne som ser dei, og er i stand til å regulere og rettleie på ein god og klok måte. For å sikre samspelet i tilknytinga nyttar vi metoden "trygghetssirkelen". Ein modell som lærer deg å sjå barnet innanfrå, og forstå barnet sine signal betre. Ved å vere til stades, bruke tid og anerkjenne barnet og deira kjensler, skapar vi ei trygg base for barnet.

Barnehagen skal ha ein helsefremjande og førebyggjande funksjon, og bidra til å utjamne sosiale forskjellar. Barn si fysiske og psykiske helse skal fremmas i barnehagen. Eit inkluderande barnehagemiljø bidreg til trivsel, livsglede, meistring og kjensle av eigenverd. Personale skal førebyggje krenking og mobbing, og bidra til utvikling av barna si sosiale kompetanse og evne til sjølvregulering.

Vi vil fortsetje å jobbe systematisk og målretta med barn si psykiske og fysiske helse, med fokus på trygge relasjonar og barn sine behov for tilknyting, og legg til rette for variert og stimulerande leik både ute og inne.

OPPVEKSTREFORMA

KVA ER OPPVEKSTREFORMA:

- Reforma skal bidra til å styrke arbeidet med førebygging og tidleg innsats.
- Kommunane skal sørge for samordna tenestetilbod til barn og familiar.
- Kommunane skal sikre eit godt ordinært tenestetilbod
- Kommunane skal sikre effektiv nytting av kommunale ressursar.
- Vi skal ha gode samarbeidsarenaer som systematisk arbeider med førebygging og enkeltsaker på systemnivå -og individnivå.
- Vi skal sikre gode analyser før tiltak.
- Vi skal ha ein plan for førebyggjande arbeid.
- Planen skal vise kva kommunale tenester som har ansvar for ulike oppgåver og korleis dei skal samarbeide.

Oppvekstreforma, som i utgangspunktet var ei barnevernsreform, tredde i kraft 1. januar 2022. Kommunane har fått auka fagleg og økonomisk ansvar for barnevernsområdet, men også generelt når det gjeld samhandling kring barn, unge og familiar. Det overordna målet med reforma er å fremja gode oppvekstvilkår der tenestetilboden skal tilpassast lokale behov.

(<https://www.ks.no/fagomrader/barn-og-unge/bernevern/barnevernsreformen2/barnevernsreformen/>)

"LAGET RUNDT BARNET"

Alle tenester skal samarbeide enno tettare kring barn, unge og familiar for å skape eit lag som jobbar førebyggjande og med tidleg innsats. Målet er å ha så god førebygging som mogleg, men også å gje tilpassa hjelp i nærmiljøet der barnet sitt beste er viktig. Døme på lag rundt barn og familie kan vere barnehagen, helsestasjonen, kulturskulen og PPT.

OMSORG

OMSORG, TRYGGHEIT OG TILLIT

- I Dønfoss naturbarnehage skal alle barn oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte det har behov for.
- Å gje omsorg handlar om mykje meir enn å ha eit fang å sitje på.
Det handlar om korleis oss kommuniserer, at oss gjev rom for å samtale og lytte, samtidig som oss er tydelege og ansvarsfulle.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg.

Omsorg er ein føresetnad for barnets trivsel og utvikling, samt utvikling av empati og nestekjærleik.

Omsorg er viktig for å skape gode relasjonar mellom vaksne og barn, og mellom barna. Fysisk kontakt og nærliek, samt det å vere til stades og anerkjenne situasjonar som opptek barnet her og nå, er viktig gjennom heile tida i barnehagen.

BARNA SKAL FÅ OPPLEVE:

- meistringskjensle ut i frå eigne føresetnader
- at i naturen er sjølve opplevinga sett i sentrum
- at personalet tek deira initiativ på alvor, og støttar dei i å utvida forståing gjennom gode samtalar
- at personalet deltek i undringa deira, og brukar kjelder som er tilgjengelege for å finne svar
- skiftingane i naturen, vær og årstider
- å få varierte erfaringar gjennom tverrfagleg arbeid

Som naturbarnehage ynskjer vi å nytte naturen som tverrfagleg læringsarena. Vi vil bruke opplevingar og erfaringar barna får i leik og samspel med naturen som grunnlag i det pedagogiske arbeidet.

I Rammeplanen står det at personalet skal sørge for at alle barn kan få rike og varierte opplevingar og erfaringar, utfordringar og meistringsopplevingar (Rammeplanen s.22).

Den fine barnehagen vår og nærområdet vårt gjev oss rike moglegheiter til å leggje til rette for dette. Barnehagen ligg i skogen med bekk, elv, Ijosløype og gardsbruk i gangavstand, og med kulturminne like i nærleiken. Inne har vi bakstrom, snekkerbu, stor sal med scene, i tillegg til dei to basane våre.

LEIK

BARNA SKAL FÅ OPPLEVE:

- glede i leiken, saman med andre eller aleine
- eit inkluderande leikemiljø der personalet rettleier og støttar barna for å unngå uheldige samspelsmønstre
- at vi legg til rette for allsidig leik, ute og inne
- at personale støttar opp om, og er med å utvide leiketema barna tek initiativ til
- at personalet legg til rette for ulike leiketema som skaper felles erfaringar
- ro til å leike, og tid til å gå inn i djup leik
- at personalet deltek i leiken og er bevisst si rolle for å skape god leik

Leiken er ein viktig veg til utvikling og læring. Erfaringar, opplevingar og samspele i leiken gjer at barna utviklar seg sosialt, språkleg og kognitivt.

Rammeplanen understrekar at leiken skal ha ein sentral plass i barnehagen, og at eigenverdien til leiken skal anerkjennast (Rammeplanen s.20).

Vi i Dønfoss Naturbarnehage legg vekt på å gje barna god tid til å leike, både ute og inne. Naturen rundt oss er ein fantastisk leikeplass der vi kan sjå og oppdage kva skogen, elva og kulturlandskapet har å by på til alle årstider. Barna skaper sine eigne leikeunivers og har sine eigne "hemmelege" plassar der dei trivs ekstra godt.

[Skriv inn tekst]

DANNING

BARNEHAGEN SKAL BIDRA TIL Å:

- vise interesse for det barna uttrykker og seier
- gje barna god sjølvkjensle
- la barna få tid til å tenke og prøve sjølve
- la barna få argumentere for eigne meningar, erfare og respektere at det finns ulike synspunkt
- finne løysing gjennom samtale

Danning handlar om å utvikle kunnskap, verdiar, og haldningar saman, gjennom dialog – der alle blir anerkjent som sjølvstendige individ med eigne førelsar og tankar.

Den vaksne si rolle er å vere ein god samtalepartnar, og rettleiar – og ikkje minst vete når ein som vaksen må vera til stades. Det handlar om å vise interesse for kva barna har å si, og stille gode spørsmål.

I Rammeplanen står det at barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdiar og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.

MEDVERKNAD

DEI VAKSNE I BARNEHAGEN SKAL BIDRA TIL:

- At det blir lagt til rette for aktivitetar og leik utifrå barnas interesser og kva dei er opptekne av
- At barna skal få kjenne på at barnehagen er til for dei
- At barna kjenner at deira meining tel, både hjå andre barn og vaksne

I praksis betyr medverknad å bli sett, høyrd, og lytta til, og at dei vaksne må legge til rette for å involvere barna i det som skjer i det daglege. Det er viktig at dei tilsette er fysisk og mentalt tilgjengelege, og at vi heile tida jobbar med relasjonane mellom barn og dei tilsette.

"De ansatte må bli mer bevisst på synet sitt på barn. At de ser barn som medmennesker, som de møter med respekt og tar på alvor i ulike situasjoner i barnehagen."

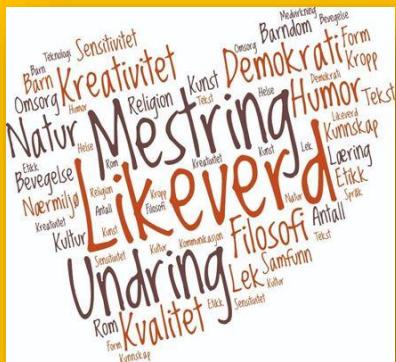
- Berit Bae, professor emerita

FORELDRESAMARBEID

VI YNSKJER AT:

- foreldra skal vera trygg på at barnet har det godt i barnehagen når dei kjem med barnet, og at dei skal oppleve at barnet har hatt ein fin dag når dei hentar
- foreldra tek kontakt så snart det er noko dei ynskjer å prate med oss om eller er usikre på
- vi saman skal skape eit godt samarbeid, der vi kan utveksle idear og synspunkt
- vi saman tek ansvar for barnet sin trivsel og utvikling
- foreldra skal oppleve at dei er delaktige i å skape ein trygg og god barnehage

[Skriv inn tekst]

Barna sine foreldre er våre viktigaste samarbeidspartnalar. I Rammeplanen heiter det:

"Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet og god dialog med foreldra. (...) På individnivå skal barnehagen legge til rette for at foreldra og barnehagen med jamne mellomrom kan utveksle observasjonar og vurderingar knytte til helsa, trivselen, erfaringane, utviklinga og læringa til det enkelte barnet." (s. 29)

Før barnet byrjar i barnehagen inviterer vi til eit lite bli kjent besøk saman med foreldre eller føresette. Vi har oppstartssamtale nokre veker etter oppstart. Kvart år er det tilbod om to foreldresamtalar, og vi har foreldremøte kvar haust.

Den daglege kontakten i bringe- og hentesituasjon er ein god arena for uformell dialog og samarbeid.

Heimen får skriftleg informasjon og dokumentasjon i årsplanen og Dønfossglytten (månadsplan).

Vi brukar appen "min barnehage" som bindeledd mellom heim og barnehage, der vi lett skal kunne få kontakt med kvarandre. Her blir det lagt ut månadsplanar, ulik informasjon og beskjedar. Foreldre kan også sende meldingar til personalet i barnehagen via appen.

Formell arena for samarbeid mellom foreldregruppa og barnehagen er foreldreutval og samarbeidsutval.

SKULEFØREBUANDE

AKTIVITET

AKTIVITET MED BARNA

- Bokstund
- Førskuletreff
- Førskuledagar på skulen

INNHOLD

Leikprega aktivitet med vekt på:

- Å skape tryggleik
- Samhald/sosial kompetanse
- Sjølvstende
- Konsentrasjon
- Språkstimulering
- Matematikk
- Fysisk aktivitet
- Prosjekt

SAMARBEID MED DEI ANDRE

BARNEHAGANE

- Førskuleforeldretreff, haust
- Førskuletreff, haust og vår (4-6)

SAMARBEID MED SKULEN

- Planleggingsmøte for overgang
- Vårforeldremøte
- Faddersamarbeid
- Førskuledagar
- Overlevering av informasjon etter samtykke frå foreldre

[Skriv inn tekst]

Siste året før barna byrjar på skulen har vi Bokstund ein gong i veka. Dette er strukturerte økter der vi legg vekt på å skape fellesskapskjensle i gruppa. I Bokstund har vi ulik aktivitet som skal vera med å gje barna eit godt grunnlag for skulestart. Barna skal ha grunnleggjande ferdigheter og sosial kompetanse som gjer overgangen til skule så god som rå. Vi har også her tverrfagleg tilnærming med leikprega aktivitet og fokus på godt samspel og samarbeid.

Vi ynskjer å gje barna opplevingar og erfaringar som gjer at dei gler seg til å byrje på skulen. For å skape tryggleik legg vi opp til at barna skal få treffe resten av skulestartarane i bygda fleire gongar i løpet av siste barnehageår, slik at dei blir kjent før skulestart. Eit anna moment i å skape sunne og gode forventningar er samarbeidet med skulen, møte med lærar, fadderordning og førskuledagar på skulen. Det er viktig at barna får erfaring som gjer at dei opplever samanheng mellom barnehage og skule.

Det er utarbeidd ein eigen plan for overgang barnehage – skule som beskriv samarbeidet mellom barnehagane og skulen. Foreldra får denne planen på eit "førskuleforeldretreff" hausten siste barnehageår.

VURDERING OG OBSERVASJON

VURDERING VED HJELP AV:

- Billedokumentasjon frå daglege aktivitetar i barnehagen
- Skriftleg dokumentasjon i planar
- Observasjonar av barnegruppa i leik- og læringsprosessar
- Observasjon av praksis, og korleis den påverkar barn og barnegruppa
- Refleksjon over eigen og felles praksis
- Bruk av ymse observasjonsverktøy
- Avsett tid til samarbeid og felles refleksjon på pedagog- og personalmøte
- Samarbeid med andre instansar der det er behov for det

Gjennom vurdering av det daglege arbeidet skal vi sikre at vi oppfyller samfunnsmandatet vårt, som er beskrive i plan- og lovverk frå det offentlege, og eigen årsplan og månadsplanar.

Vurderingsarbeid byggjer på dokumentasjon, observasjon og refleksjon, og er ein kontinuerleg prosess. Arbeidet er eit viktig grunnlag for kvalitetssikring. Endring av praksis som ledd i vurderingsarbeidet skal vera med å utvikle barnehagen som lærande organisasjon.

Vi skal dokumentere det vi gjer og bruke tid på refleksjon, evaluering og vurdering av kva som fungerer. Med dette som grunnlag kan vi byggje vidare på vår pedagogiske plattform og sikre progresjon i arbeidet.

Gjennom observasjon, vurdering og dokumentasjon skal vi også kunne leggje til rette for progresjon, ved at kvart enkelt barn skal få utfordringar tilpassa sitt meistringsnivå, sosialt, kognitivt og fysisk.

[Skriv inn tekst]

FAGOMRÅDA I PRAKSIS

KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST

- Bevisste på språkstimulering i kvarldagen, sette ord på det som skjer
- Tid til å lytte og snakke med kvarandre
- Høgtlesing og tekstskaping
- Eventyr i skogen
- Rim og regler
- Språkgrupper
- Rolleleik

KROPP, RØRSLE, MAT OG HELSE

- Naturen som arena for allsidig aktivitet, gå på tur i skog og mark
- Utfordring tilpassa meistringsnivå
- Hinderløype ute og inne
- Lage mat og lære om kvar råvarene kjem frå
- Tid til kvile og avslapping
- Snekring og spikking

KUNST, KULTUR OG KREATIVITET

- Naturen rundt og naturmateriell som utgangspunkt for kreativ skaping/forming
- Synge nye og gamle songar
- Dans og fysisk utfalding til musikk
- Spele på instrument
- Utkledning og dramatisering ute og inne
- Leikemiljø for kreativ rolleleik

[Skriv inn tekst]

NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI

- Skattejakt i naturen, barna finn sine eigne naturskattar
- Sporjakt i nærområdet
- Ha faste turmål der vi ser endringane i naturen gjennom årstidene
- Vêrobservasjonar
- Studere insekt, småkryp og planteliv
- Bruke iPad og pc
- Berekraftig utvikling (gjenvinning, søppelpl. etc)

MENGD, ROM OG FORM

- Oppdage former og fargar i naturen
- Telle og forme med naturmateriale
- Sortere gjenstander etter form, farge og eigenskapar
- Konstruksjonsleik inne og ute, t.d. hyttebygging, snekring, puterummet og lego
- Ulike spel
- Natursti

ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI

- Reflektere over og sette ord på følelsar
- Snakke om vennskap og korleis vi kan vere ein god venn
- Lære om andre kulturar, markere Samenes nasjonaldag
- Markere ulike høgtidar
- Undring og filosofering gjennom gode samtaler

[Skriv inn tekst]

NÆRMILJØ OG SAMFUNN

- Bruke nærmiljøet aktivt i kvardagen, lavvoen, gullgruva, elvekanten, Ijosløypa, turstiar og kulturstien
- Lære lokale stadnamn
- Gardsbesøk
- Turar til fots, på ski og på sykkel
- Bli kjent med ymse nødetatar
- Bruke biblioteket
- Sangstundar på Skjåkheimen, prosjekt "Generasjonssang"

Vi i Dønfoss naturbarnehage arbeider for at alle sju fagområda skal vera representerte i dei daglege aktivitetane, både dei planlagde og dei spontane. Vi legg vekt på dei spontane situasjonane der barna er engasjerte. Det er gylne øyeblikk for formidling. Vi vaksne er bevisste på å bruke dei ulike aktivitetane tverrfagleg

[Skriv inn tekst]

BEREKRAFTIG UTVIKLING

KVA ER BEREKRAFTIG UTVIKLING?

- Det handlar om at menneskjer som lever i dag, får dekka sine grunnleggande behov utan å øydelegge framtidige generasjonars moglegheit til å dekke sine.
- Tenkje og handle lokalt, nasjonalt og globalt.
- Forstå at dagens handlingar har konsekvensar for framtida.
- Vise omsorg og ta vare på omgivelsane og naturen.
- Bli kjende med naturens mangfald

I Rammeplanen står det at barna skal lære å ta vare på seg sjølv, kvarandre og naturen. Berekraftig utvikling omfattar natur, økonomi og sosiale forhold og er ei føresetnad for å ta vare på livet på jorda slik oss kjenner det. Barnehagen har difor ei viktig oppgåve i å fremme verdiar, haldningar og praksis for eit meir berekraftig samfunn.

Kva gjer vi i barnehagen:

- fremje haldningar og verdiar
- kjeldesortering
- plukkar søppel
- kompost
- gje matavfall til kaninar, fuglar og dyr
- nytte ressursane i naturen, sår, haustar, jakt og fiske, saftar og sylter.
- spare energi der vi kan
- gjenbruk av møbler, utstyr og leikjer

[S]

TEMA

SPRÅK UTE I NATUREN:

Leik er ein viktig del av barns kvar dag. Barn leiker overalt, også i naturen. Gjennom leiken stimulerer og utviklar barn språket sitt. Naturen bidreg til at barn får utvikla omgrepsslæring. Vi klatrar opp og hoppar over steinar, kryp under greiner og gjømer oss inni busker og kratt. På tur har vi god tid til å snakke om kva vi ser, beskrive det vi ser og undre oss saman rundt opplevingane våre.

SPRÅK OG LEIK:

Gjennom rolleleik skaper barn sitt eige drama og teater. Dei får brukt fantasien sin og kommunisert og gjeve uttrykk for det som opptek dei.

SPRÅK OG MUSIKK: Musikk er ein viktig nøkkel for språkopplæringa. Sang og musikk skaper fellesskap og eit felles språk. Musikken er eit godt hjelpe middel til å fremme god språkutvikling.

[Skriv inn tekst]

Som naturbarnehage fyljer vi med på endringane i naturen rundt oss og har aktivitetar som er naturlege for årstida. Om våren ser vi at naturen vaknar etter vinterdvala. Vi helsar mauren velkommen, plantar og sår og reiser på besøk for å helse på lam. Ut over mot sommaren legg vi til rette for aktivitet etter våret, og er mykje ute på tur. Om hausten er det innhausting, sinking, jakt og fiske på programmet. Vi må også foredle råvarene vi får tak i, og smake på alt det gode vi lagar. Så er det jul og juletradisjonar som er tema.

I tillegg har vi ekstra fokus på språk og språkmiljø gjennom heile året. Vi brukar ASK (Alternativ Supplerande Kommunikasjon). Det betyr at vi synleggjer språket gjennom bilet og tekst, tematavler og bruk av teikn. Dette gjer vi for å støtte og stimulere barna språkleg. Vi legg til rette for utforskning av språket ved å bruke språkboksar, bøker, songar, rim og reglar.

Som i fjar vil vi ha fokus på leik med språket. I perioden januar – april vil vi ta utgangspunkt i temaet "Fuglevenn" og spinne på idear kring det.

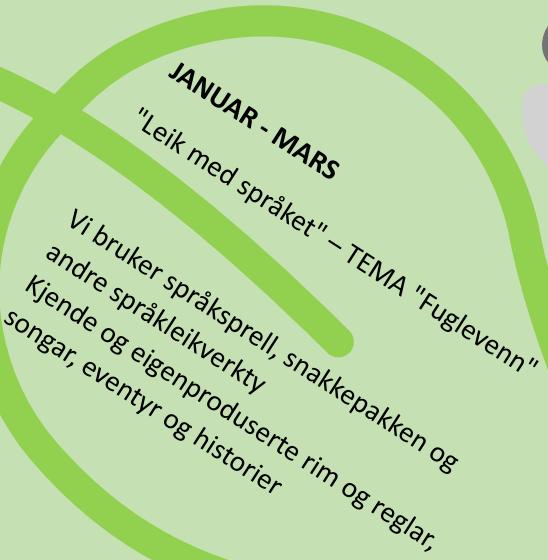
TEMALØYPE

AUGUST - SEPTEMBER

Oppstart/tilvenning
Nærrområdet vårt

Legge til rette for positive og gode opplevingar saman
Innarbeide faste rutinar og trygge ramar
Enkle samlingsstunder
Stutte og lengre turar

NOVEMBER - DESEMBER

Adventstid.
Jul/juleførebuing

Syng julesongar
Lage julegåver
Besteforeldredag, bakar til jul
Julefrukost
Lese juleforteljingar

APRIL - JUNI

Påskeaktivitetar
Vår og sommar i skogen
Kjuklingar

Så og plante
Gardsbesök
17.mai
Sommartur/sommarfest

'Skri og loks'

MARKERINGAR OG FEIRINGAR

BURSDAG

Når eit av barna har bursdag pyntar vi med flagg og ballongar og lagar krone. Barnet får velja bursdagmenu med frukt, grønsaker eller smoothie, og eit eventyr som barna dramatiserer. Resten av barnegruppa lagar kort med helsing til barnet.

ADVENT OG JULEFØREBUINGAR

Vi ynskjer å vera med å skape forventing til høgtida. Det viktigaste for oss er å legge til rette for ei roleg adventstid der barna får delta i juleførebuingane på eige premiss. Vi bakar og lagar julemat og legg til rette for at barna kan velje formingsaktivitet med juletema. I adventstida har vi fellessamlingar med julesongar, julehistorier og adventskalender. Vi har også adventstunder der vi inviterer foreldre. Ein fast tradisjon er å invitere besteforeldre for å bake peparkaker/kakemenn. Annakvart år har vi julefrukost/julekaffe, der barna får invitere familien.

PÅSKE

Påske er også tid for formingsaktivitet og markering. Vi bakar oftast mørlefse og har enten Gul frukost eller påskekaffe der barna får invitere med seg gjestar. Vi les påske- og vårbøker, og formidlar tradisjonar knytt til påskehøgtida. Skulestartarane blir invitert til å pynte påsketre i kyrkja.

ANDRE MARKERINGAR

Vi markerar Samefolkets dag i februar. Da snakkar vi om samisk kultur, hører samisk musikk og studerer det samiske flagget. Før 17.mai øver vi på å gå i tog og vi har ulik formingsaktivitet. Vi syng tradisjonelle 17.mai songar og kosar oss med noko godt. Tradisjonar og kvifor vi feirar 17.mai pratar vi om i samlingar eller kring matbordet.

I løpet av juni brukar vi å ha sommaravslutning i barnehagen. Da har vi grillfest og litt underhaldning. Skulestartarane er både del av arrangørstaben og heidersgjestar denne dagen. Dei får ei lita helsing frå barnehagen med lykkeynskingar for skulestart.

TRAFIKKSIKKER OPPVEKST

TRYGG TRAFIKK I BARNEHAGEN

Trafikk i barnehagen er eit aktuelt tema i kvardagen.

Barna opplever trafikk når dei er på tur til - og frå barnehagen. Trafikk er ein del av fagområdet nærmiljø og samfunn i Rammeplanen:

"Gjennom arbeid med nærmiljø og samfunn skal barnehagen bidra til at barna utforskar ulike landskap, blir kjend med institusjonar og stader i nærmiljøet og lærer å organisere seg og ferdast trygt".

Rutinar for turar til fots: Vi går mest i skogen, eller på traktorveg. Når vi går langs trafikkert veg brukar vi gule vestar. Skal vi gå med mange barn, brukar vi tau der barna held i kvar si løkke. Vi har ein voksen fremst og bakerst, eventuelt ein i midten. Når barna brukar tohjulssykkel i barnehagen eller på tur, brukar dei hjelm som vi tilpassar kvar enkelt.

Vi snakkar med barna om reglane i trafikken og kva vi må sjå etter og passe på, i tillegg er det viktig å utføre dette i praksis på tur.

Rutinar for turar i bil/kollektiv transport: Vi innhentar samtykke frå foreldre for køyring av barn i bil eller offentleg transport. Vi sikrar forskriftsmessig med bilstolar/puter og 3-punktsele.

Trygg trafikk skal vere eit tema på foreldremøte kvar haust ved oppstart av nytt barnehageår.

[Skriv inn tekst]

BARNEHAGERUTA

2023 – 2024

Barnehagane er **stengt** i jule- og påskeveka.
Veke 29, 30 og 31 er sommarstengt.

Månad	Dato	Info
August 2023	14. og 15. august	Planleggingsdagar
	16. august	1. dag barnehageåret 23-24
September	-	-
Oktober	-	-
November	-	-
Desember	22. desember	Siste dag før jul
Januar 2024	2. januar	Planleggingsdag
	3. januar	1. dag etter nyttår
Februar	2. februar	Planleggingsdag
Mars	22. mars	Siste dag før påske
April	2. april	1. dag etter påske
Mai	10. mai	Planleggingsdag
Juni	17. juni	Planleggingsdag
August 2024	12. og 13. august (14. august er barnehagestart)	Planleggingsdagar
	14. august	1. dag barnehageåret 24-25

